

TORONTÁI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-CIM: TORONTÁI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELÉVRE 150 DIN. NEGYEDÉVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Radikális körökben tegnap már sok szó esett Kocity Vljakó örökéről. A postaminiszteri állásra két jelöltet emlegetnek. Az egyik Miletity Krszta, a másik pedig Kojity Dragutin.

A lakástörvényjavaslatot vitató bizottságnak tegnap kellett volna ülést tartania, azonban Kocity miniszter elhalálása miatt, el kellett halasztania azt. A bizottság ma délután ül össze először és valószínűleg holnapra már el is készül a javaslat vitájával.

Markovity Bogdán dr. pénzügyminiszter tegnap könnyebben megbetegedett és nem jött be hivatalába.

Párizsból jelentik, hogy ott tegnap irták alá a Románia háborus adósságait rendező egyezmény szövegét.

Az ügyvédi kamara statisztikája szerint, a Vajdaságban 468 ügyvéd és 231 ügyvédjelölt van beiktatva. Az egyes nagyobb helyek szerint, az ügyvédek a következőképpen vannak megoszlva: Noviszád 67, Szombor 57, Szentá 23, Szubotica 73, Becekerék 34, Pancsevó 31, Vrsac 23, Kikinda 19, Belacrkva 11.

Kopenhágából jelentik, hogy a volt első dán szocialista miniszternő, Bang Nina, a szociáldemokrata-párt egyik vezető tagja, meghalt.

Bukarestből jelentik, hogy tegnap Lising mellett merényletet kíséreltek meg a Bukarest—csernovitz express ellen. Egy helyen átvágták a síneket, de a vonatvezetőnek sikerült az utolsó pillanatban lefékezni a vonatot.

TÓZSDE

Március 26.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	— pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 32 ar. márka
Bécsben . . .	12 42 silling
Prágában . . .	58 80 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	33 35 lira
Bukarestben . . .	310 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÓZSDE.

Magyar Hitel 83.60, Olasz Bank 66, Nemzeti Bank 202, Pesti Hazai 213, Ganz-Danubius 166.50, Ganz-Villamos 148.50, Nasci 178, Délcukor 114.50.

A szkupstina végleg megszavazta a költségvetést és a pénzügyi törvényt.

Beograd, márc. 27.

Tegnap este egy negyed hatkor nyitotta meg dr. Périty Ninkó házelnök a szkupstina ülését, amelynek napirendjén egyedül a költségvetés elfogadása szerepelt.

A jegyzőkönyv felolvasása után a házelnök kegyeletes szavakban méltatja Kocity postaminiszter érdemeit és emléket. A beszédet az egész szkupstina állva hallgatta

végig. Ezután Pribicevity Szvetozár emelkedik szólásra és

a parasztdemokrácia nevében kijelenti, hogy a költségvetési vita során meggyőződtek már róla, hogy a kormány feladatát és kötelességét nagyon felületesen és könnyelműen veszi, ezt a meggyőződésüket a pénzügyi törvény körüli vita még inkább megerősítette. A felelősséget ezért a munkáért elhárítják tehát maguktól

és éppen ezért nem szavaznak sem a költségvetésre, sem a pénzügyi törvényre.

Ezen deklaráció kijelentése után az egész parasztdemokrácia elhagyta a szkupstina üléstermet.

A házelnök elrendelte ezután a szavazást és 204 képviselő szavazott le a költségvetésre, még pedig számszerűleg 193 mellette és 11 ellene.

A lakástörvényjavaslatot szerdáig letárgyalja a minisztertanács.

Beograd, márc. 27.

A szkupstina tegnap esti ülésén szótöbbséggel elfogadta az 1928/29. évi költségvetést és így ez a fontos kérdés végleg lekerült a napirendről, dacára a parasztdemokrácia igen energikus ellenakciójának.

Politikai körökben, főleg az ellenzékben sok szó esett róla, hogy a költségvetés megszavazása után nagyobb változások várhatók a kormányban. Ezeket a híreket most még inkább kommentálják, mint azelőtt. Ezzel szemben azonban a kormánykörökben jelentették, hogy ezeknek a híreknek semmi alapjuk sincsen, minthogy a kormány helyzete biztosabb, mint bármikor volt.

A minisztertanács tegnap délelőtt tíz órától fél egy óráig ülésezett, a melyen több igen fontos kérdést vitattak meg. Szó volt a tisztviselő-redukcióról, amely most április elsejével aktuális, minthogy az 1928/29. évi költségvetés alapján ezt most kell már keresztülvinni. A minisztertanács úgy döntött, hogy a tisztviselő-redukciót minden miniszter maga vezeti keresztül a saját részortjában.

Megvitatta a minisztertanács Radovity szociálpolitikai miniszter referátumát, amelyet a készülő lakástörvényről terjesztett elő. A minisztertanács úgy határozott, hogy a lakástörvény javaslatát egy miniszteri bizottság fogja felülbírálni, amelyben Radovity, dr. Markovity Péra, dr. Mijovity és dr. Sumenkovity miniszterek vesznek részt és a lakástörvényjavaslatot vitató parlamenti bizottság elnöke. A minisztertanács utasította a bizottságot, hogy részletesen vizsgálja felül a lakástörvényjavaslatot és szerdáig okvetlenül terjessze a szkupstina elé.

Dr. Sumenkovity, a külügyminiszter helyettese az Ausztriával folytatott kereskedelmi egyezmény

megváltoztatásáról szóló referátumát terjesztette elő, amelyet a minisztertanács a miniszterek gazdasági bizottsága elé terjesztett.

A minisztertanács elhatározta, hogy a szkupstina tovább fogja folytatni üléseit. Ma Kocity postaminiszter temetése miatt nem tart a szkupstina ülést, szerdán azonban újra összeül és napirendjére veszi a fegyverviselésről és a mértékhiitelítésről szóló törvényjavaslatokat.

A szkupstina csütörtöki ülésén a dinár stabilizálásáról szóló törvényjavaslatot terjeszti elő a pénzügyminiszter. Ezt a javaslatot, hír szerint, még a szkupstina husvétii szünete előtt meg fogják szavazni.

A Magyarországból optált szerbek Béljén kapnak földet.

Beograd, márc. 27.

A pénzügyi törvénybe tegnap még néhány pótrendelkezést vettek be, amelyek közül legfontosabb, hogy a pénzügyminisztert felhatalmazzák arra, hogy a Magyarországból optált szerbek részére a béljei kincstári birtokból nyolcezer holdat szakítson ki.

Uj rendelkezés az is, hogy sem miniszterek, sem országgyűlési képviselők nem lehetnek igazgatósági tagjai az egyedáruságnak, a Narodna Bankának és a Jelzalogbanknak.

Az egyedáruság feleslegének hovafordítása.

Beograd, márc. 27.

A pénzügyi bizottság napirendjén tegnap az egyedárusági felesleg felhasználásáról szóló javaslat vitája szerepelt.

A vita folyamán heves összetűzés volt Radics Szeptán és az egyedáruság főnöke, Gyorgyevity Dusán

között, akinek a jelentését Radics éretlen, gyerekes munkának minősítette.

A bizottság úgy döntött, hogy az egyedárusági feleslegről egy és fél millió állami épületek renoválására és egy millió 300 ezer dinárt az egyedárusági tisztviselők nyugdíjalapjának engednek át.

Radicsot öröm fogja el, ha magyar híveitől hallja kiáltani: Éljen Kossuth! Éljen Radics!

Budapest, márc. 27.

Radics Szeptán tegnap itt keresztülutazóban a Pesti Napló munkatársának nyilatkozott politikai terveiről. Szimpátikusan beszélt a jugoszláviai magyar kisebbségről, a mely között sok barátja van és magyarra fordítva a szót, ezt mondta: „Higyje el, öröm fog el valahányszor hallom lelkes kiáltozásukat: Éljen Kossuth! Éljen Radics, a paraszvezér. Legfőbb politikai ideálom, hogy Kossuth politikai tervet a Dunakonföderációról megvalósíthassam.

A kedélyes román világ.

Kolozsvár, márc. 27.

Ismeretes, hogy a román hatóságok a nagyváradi diákzavargások folytán támadt károkért megfelelő kártérítést ígértek azoknak, kik ezekben az időkben kárt szenvedtek. Egy részét ezeknek most kifizették, míg a többi esedékes kártérítési összeg kifizetését azzal az indokolással, hogy

most az országnak kevés a pénze, beszüntették. Nagyon sok kereskedő és iparos ezáltal fizetési nehézségekbe kerül.

Davidovity követeli, hogy terjesszék a szkupstina elé a korrupció megfékezéséről szóló törvényt.

Beograd, márc. 27.

Davidovity Ljuba, a demokrata-klub elnöke tegnap azt az előterjesztést tette Vukicsevity miniszterelnöknek, hogy

a kormány sürgősen terjessze a szkupstina elé a már 1924-ben elkészült, a korrupció leküzdéséről és megfékezéséről szóló törvényjavaslatot.

A demokrata-klub ma választja meg főbizottságának tagjait.

Beograd, márc. 27.

A demokrata-klub tegnap délelőtt ülést tartott, amelyen Kumanudi dr. azt javasolta, hogy a főbizottság tagjainak a választását halasszák el, mert a képviselők egy része hiányzik az ülésről.

Davidovity azonban azon a véleményen volt, hogy az elhalasztásra semmi ok sincsen és így a választást a főbizottsági tagsági helyekre ma ejtik meg.

Glisity Milenko a szeszfogyasztási adó módosítására vonatkozólag tett javaslatot, míg több képviselő a demokrata miniszterekhez panaszszal fordult, hogy a passzív vidékek lakosságának a segélyezése igen sok kívánni valót hagy hátra.

A demokrata-klub elhatározta, hogy ezeket a visszaéléseket a kormánynak fogja jelenteni és sürgős orvoslásukat kéri.

Tizenöt millió dinár kölcsönt vesz fel a város kislakások építésére.

A pártközi konferencia fontos határozatai. — Felosztották a városi bizottsági tagságokat a pártok között.

Beckerek, márc. 27.

A becskerekai pártok képviselői dr. Mátity Misa elnöklete alatt a napokban tartották harmadik értekezletüket, amelyen a városi közmunkák megindítása és a városi bizottságok összetétele kérdésében végleges megállapodásra jutottak.

Az értekezleten megállapították, hogy Beckerek városa a szükséges közmunkákat nem tudja saját anyagi erejére támaszkodva elvégeztetni és ezért egyhangulag elhatározták, hogy

tizenöt millió dináros városi kölcsön felvételéhez folyamodnak,

amelyet a lehetőség szerint hazai pénzintézetektől vesznek fel. A jelenvoltak szűkebb bizottságot választottak, amely a polgármesterrel és a becskerekai bankigazgatókkal megbeszéli egy rövid lejáratu hitel vagy esetleg váltókölcsön módjait. Amennyiben belföldi pénzintézetekkel megállapodni nem tudnának Szubotica városával lépnek érintkezésbe, amely a napokban kötött le egy négy millió dolláros (212 millió dináros) kölcsönt, hogy átengedhetné-e a kívánt 15 millió dináros hitelt, illetve azt Beckerek számára is ugyanattól az érdekeltségtől megszerezhetné-e.

A tizenöt millió dinárból elsősorban

a szegénysorsu lakosság részére építenek kislakásokat.

Az első évben körülbelül száz kislakás épülne, hogy milyen típusu lakások, bérkaszányákban vagy családi házakban, annak meghatározása későbbi feladat lesz. Felmerült az a terv is, hogy ha a város nem akarná a saját rezsijében elvégeztetni az építkezéseket, telkeket vásároljon és osszon fel az érdekeltektől hajléktalanok között és a telektulajdonosoknak egyszersmindenkorra 10—15.000 dinár építkezési segélyt utaljon ki azon feltétel mellett, hogy az illetők záros határidőn belül építkezzenek.

Az építkezés után az uccák kö-

vezése, illetve a kövezet javítása volna a második legsürgősebb közmunka. Ezzel egyidejűleg új kutakat fúrnak és azokban a kerületekben, ahol nincsenek iskolák,

iskolákat építenek,

ott ahol pedig iskolák vannak, de erre a célra meg nem felelő épületben (Váraljai uccai Gruncsity-Bugarszki iskola) új épületben helyezték el az elemi iskolai tanintézeteket. Ezekkel a munkálatokkal párhuzamosan megjavítják a villanytelep kazánjait, amire körülbelül hat millió dinár szükséges, de ez csak előleg, amit később a villanytelep megnövekedő hozadékából visszafizetnek a kölcsön-alapba.

A munkálatok elrendelése

néhány évre megszüntetné a munkanélküliséget Beckereken,

mert hisz a tervbevetett építkezéseknél és utiavitásoknál mintegy öt-száz-hatszáz munkást foglalkoztatnának.

Az értekezlet másik nem kevésbé fontos tárgya a városi bizottságok tagságainak a felosztása volt. Az értekezleten létrejött megállapodás szerint a husz tagu állandó választmányban öt tagságot a független demokrata-párt négy tagságot a radikális- és demokrata-párt az egy iparos és a kereskedő listán bejutott Galetin Pérával együttesen, 3 tagságot a magyar-párt, két-két tagságot a független munkás-, a földmives- és a német-párt, egy-egy tagságot pedig a szocialista- és a gazdasági-párt kapott.

A tizenkét tagu pénzügyi bizottságban három tagságot a független demokrata-párt, két-két tagságot a magyar-, a radikális-demokrata és a földmives-párt egy-egy tagságot pedig a független munkás-, a német- és a szocialista-párt kapott.

Az értekezleten végül elhatározták, hogy a kölcsön ügyét a tisztviselőválasztás előtt tető alá hozzák, ugyszintén a pályázat lejártá előtt megalakítják a városi bizottságokat is.

Kiírták a pályázatot a becskerekai városi állásokra.

Elutasították a pályázat kiírása elleni fellebbezést.

Beckerek, márc. 27.

Megirta a Torontal, hogy a március 7-ikén tartott városi közgyűlés határozatai ellen a fellebbezési határidő letelt és a határozatokról szóló jegyzőkönyveket, valamint a Popovity Dusán és társai részéről benyújtott fellebbezést a városi hatóság továbbította a főispáni hivatalnak.

Rajity Szvetiszláv főispán tegnap kelt rendelkezésével elutasította a fellebbezést és jóváhagyta Beckerek város képviselőtestületének dr. Szajity Jován főorvossá való meg-

választásáról és az összes tisztviselői állásokra szóló pályázat kiírásáról elfogadott határozatát. A jóváhagyás megtörténtével, Beckerek város vezetősége

tegnap szövegezte meg a pályázatot,

amelyet megküldött az összes helyi lapoknak. A pályázati hirdetmény egyidejűleg megjelenik a tartományi hivatalos lapban is és a kérvények benyújtási határidejét ettől az időponttól számított nyolc napon belül, április 6-ikában állapítja meg.

Levonnak a munkások béréből, hogy házasság és aggság esetén segélyeket adhassanak.

Új munkásjeléti intézmény megalakítását tervezik. — A bányai gyáriparos szövetség csak törvénnyel találja kivethetőnek a tervet.

Beckerek, márc. 27.

A bányai gyáriparosok szövetsége április elsején tartja rendes évi közgyűlését, a bányai kereskedelmi és iparkamara helyiségében. A közgyűlésen a vezetőség 1927 évi jelentésével, a felügyelőbizottság beszámolóival, az 1928-iki költségvetéssel, Jankovity Koszta elnök leköszönésével, új elnök választásával, az egyesület további fenntartása ügyével vagy a megszüntetésével foglalkoznak.

A közgyűlésen még két rendkívül nagyfontosságú kérdéssel foglalkoznak. A gyáriparosok országos központja átiratot intézett a becskerekai fiókhoz, amelyben új munkásjeléti intézmény megalakításának az eszméjét veti fel és

azt javasolja, hogy a munkások béréből hetenkint levonjanak bizonyos összeget

és a levont pénzt biztos alapokon nyugvó takarékpénztárakban helyezték el. A hétről-hétre növekvő tőkéből

házasság és elöregedés esetén adjanak segélyt a munkásnak,

akinek ilyenformán megkönnyítik a családalapítást és lehetővé teszik, hogy öreg napjaira is megélhessen munkája gyümölcséből. A bányai gyáriparos szövetség vezetősége alapos megfontolás tárgyává tette az ügyet és úgy találta, hogy ezt a kérdést a gyáriparosok a saját hatáskörükben nem oldhatják meg, mert a munkások közül sokan talán megtagadnák a befizetéseket és az egész bérüket követelnék, aminek a kiutalását viszont nem lehet megtagadni, mert hisz kétségtelen, hogy a munkás keresetének teljes összege felett szabadon rendelkezik. A bányai gyáriparos szövetség vezetőségének véleménye szerint ezt a kérdést csak a törvényhozás útján lehet megoldani,

hogyha külön törvény előírja a levonásokat és a levont összegek befizetését egy olyan abszolút biztos pénzintézetbe, amely a befizetett összegek kamatostul való kifizetését garantálni tudja. Az elnökség az új munkásjeléti intézmény ügyét felvette az április elsejei közgyűlés tárgyszo-

rozatára, hogy a házassági segély és az aggkori biztosítás kérdésén azon részletesen megtárgyalhassák és megtelessék észrevételeiket a szövetség tagjai.

A közgyűlés elé kerülő másik fontos kérdés

a nagyipari hitelek

időszerű problémája. A nagyipari hitelekéről szóló törvényjavaslat értelmében külföldi hiteleket csak olyan iparvállalatok vehetnek igénybe, amelyek alapitőkéje a tíz millió dinárt meghaladja. Ha a törvénytervezet mostani szövegezésében megmarad, alig néhány ipartelep folyamodhat külföldi kölcsönért és a hitelekhez fűzött várakozások teljesen meddők maradnak. A gyáriparos szövetség elnöksége a tervet megváltoztatását tartja szükségesnek és bizonyos, hogy ugyanerre az álláspontra fog helyezkedni a bányai gyáriparosok plénuma is.

Központi fekvésű, ujonnan épült, modern 516

h-a-z

melly áll: három szoba, fürdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből, 150.000 dinárért eladó és május elsején beköthető. Cím a kiadóhivatalban.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesitem egy a helybeli mint a vidéki közönséget, hogy

nőifodrásztermemet

a Gimnázium-uccából a 258

Temmer-féle házba,

főucca, a Vági-féle gyógyszer-tárral szemben, helyeztem át és azt magnagyobbítottam főifodrász-teremmel is. — Tisztelettel

Krainer József.

Eladó

egy Rössler féle kereszt/huros

angol zongora és egy

paliszander ebédlő,

belül mahagóni.

Érdeklődni a kiadóhivatalban.

Március 27. kedd. R. k.: Rupert Protés-
táns: Hubert. Görög keleti: Benedikt.
Zsidó: Nisan 6. Napkelte 5:49, nap-
nyugta 18:23. A nap hossza 12:34 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Válto-
zó idő, amely fenyegetően hőemel-
kedéssel jár. Nyugaton kevés csapadék
valószínű és szeles konjunkúra

Március
27

1676-ban született a zemplénmegyei Borsiban II. Rákóczi Ferenc, a világtörténelem egyik legnagyobb alakja. Csáládi vagyónként Magyarország egy harmada az ő tulajdona, neve a legtisztelendőbb név az egész magyarság előtt és ő mégis félre tett vagyoni, egyéni, családi érdekeket és a magyar nép szabadságáért szállt síkra a Habsburg elnyomó politika ellen. Neki a magyar trón nem kellett, ő kényelmesen élhetett volna fejedelmi fényvel környezve, de nemzete elnyomottsága, nyomora nem engedte, hogy gondatlanul élvezze óriási földi javait. A nyolc évi szabadságharc az ő bukásával végződött, de a szathmári béke mégis biztosította minden ingó és ingatlan vagyonát, tehát az a hatalmas dynasztia maradhatott volna, mint aki volt, ha leteszi a Habsburgoknak a hűségüket. Rákóczi azonban inkább elment az emigrációba, önzetlenül lemondással, szegénységgel küzdeni, sem hogy a hűségével elismerje küzdelmének törvénytelen voltát.

1845-ben született Röntgen Vilmos Konrad német fizikus, akinek nevét az általa 1896 elején tett felfedezés tette ismertté, hogy a közönséges fénysugarak íránt átláthatatlan testek más természetű sugarak íránt átlátszóvá lesznek. Ez a felfedezés az orvostudományban óriási fontos szolgáltatásokat tesz nap-nap után.

1837-ben halt meg Musicki Lucian szerb költő, karlócai szerb püspök. Az új szerb irodalom alapvetői közé számítják.

Newyorkból jelentik, hogy az Unió hivatalos statisztikája szerint, a múlt évben autóbalesetek következtében 26.618 ember lelta a halálát és 79.809 sebesült meg súlyosabban.

Elfelejtett leszámolni. Szimity Manda 42 éves bókai lakos még a múlt év júniusában 3500 dinár értékű holmit vett át Jovánovity Milenkó becskeréki árvaszéki ülnöktől bizományba. Az eladásra átvett holmi egyrészevel elszámolt, a maradékkal azonban megszökött. A becskeréki rendőrség annak idején közözelevelet adott ki ellene, a nyomozás azonban nem járt eredménnyel. A bókai csendőrség tegnap a becskeréki rendőrség közözelevele alapján elfogta Szimityet és beszállította Becskerekre. Tegnap délután hallgatták ki Szimityet a becskeréki rendőrségen, ahol töredelmes beismerő vallomást tett és azzal védekezik, hogy adósságai kergették a bűn útjára. Szimity Mandát a rendőrség ma délelőtt átadta a becskeréki ügyészségnek.

A romániai szerbség gyászja. Az Arad közelében lévő bezdini zárdában tegnap halt meg a harminc éven át volt zárdafőnök, Iszák Dosen archimandrita. A megboldogult főpap több mint 30 éven át az ottani szerbség egyik vezetője volt s huzamosabb időn át püspöki helynöki széket foglalt el. Temetésén képviseltette magát az egész romániai szerbség.

Tűz. Rieder Ferenc martincai gazdálkodó háza tegnap, eddig ismeretlen módon, kigyulladt és leégett. A kár harmincezer dinár, ami biztosítási révén megtérül.

Hivatal áthelyezés. Kecskeméthy Péter városi közigazgatási végrehajtó hivatalát a polgármester a fogyasztási hivatalból a volt esküszéki terembe (volt rokkant irodába) helyezte át.

Rummy-láz.

Kezdetben vála a Mah-Yong. Mint mánia a szalonokban. Divathulláma végigrezgett egész Európán és lázbaejtett mindenkit. Ő, de mi ez a rumy divatviharához. Jellentéktelen szellőcske. Mert a rumy most úgy dühöng Becskereken, mint vad tengeri orkán. Minden szalonban, de kávéházban is felkavarta a szórakozások pong-pongba és feuerbe rejtett sima kedély-tengerét. Kereszt-rejtvények fölé sem hajolnak oly kétségbeesett töprengéssel az emberek, mint amilyen várakozásteljes és esetleg titokzatos mosollyal ülnek körül a rummyzók a szalon-asztalok. A kereszt-rejtvénynél ki kell jönni a 99-es függőlegesnél a nyolc-betűs patagóniai tájszólásnak, a melynek 4. és 5. betűje együttesen ty-t alkot, de viszont a rumynél nem jön ki a káró-bub és ekkor bizony hiába ült a verejtékező játékos a káró-dame-on és a tízesen, a végén még benntagad velük 20 ponttal és két dinár rossz a „javára”. Sőt, mily pech, a Jolly-Jocker is messze jár tőle. Ez a pókhasu, monoklis, jókedélyű cimborá sehogysem akar előmosolyogni a kártyacsomóból, igaz, hogy az egész pakliban mindössze két darab van belőle. De ez a két darab aztán mindenre használható. Kinevezhető annak, amire csak szüksége van. Terche harmadiknak, kvartba negyediknek, sőt a rumy is ugyszólván Jolly-Jocker barátunk eszközli ki számunkra. Nagyon tehetséges fickó.

A rummyzés termelte ki azt a kis viccet, amikor valaki panaszkodik, hogy háromezer dinárra van szüksége, de csak kettő van, egyet kölcsön kér. Akitől kölcsön kér, az így válaszol: „Kölcsön nem adhatok, ellenben van egy Jolly-Jockerem, tedd azt oda harmadik ezresnek...” A rummyzés teljes erővel megindította az ostromot a becskeréki szalonok

Háromszáz munkanélküli kapott tegnap alkalmazást.

Megkezdtek a munkaképtelenek összeírását és a munkanélküliek felvételét.

Becskerék, márc. 27.

Hétfőn délelőtt kezdtek meg a munkaképtelenek összeírását és egyidejűleg munkába állították mindazokat a keresetnélküli munkabíró férfiakat és asszonyokat, akik a város házában munkára jelentkeztek. Reggel fél hét órákor valóságos hangyabolyhoz volt hasonló a város minden részéből csapatostul érkeztek a munkanélküliek, ásókkal felszerelve, hogy a városi munkások közé való felvételüket kérjék. A felvételnél csak annak megállapítására szoritkoztak, hogy az illető becskeréki lakos-e és ezért a munkásadó könyvecskét kérték, amiből

ellen. A harctéri jelentések szerint, az offenzíva teljes mértékben sikerült is. A Mah-Yong felett már fejfa nyugszik, a rumy most szökken élte virágjába. Megtanulásához nem kell egy szikra tudomány sem. Vagy van szerencséje az embernek, vagy nincs. A rummyzés különben egész tisztességesen jövedelmező foglalkozás is, három-négyszáz dinárt egy este könnyen lehet nyerni — természetesen szerencsével. És ezeknek a nyerőknek nem is kell kétségbeesniök a játékszerencse kontra szerelmszerencsétlenség dolgán, mert itt ellenkezőleg, kiadódott a jelszó, akinek pechje van a játékban, az mindenképpen szerencsétlen fráter...

A Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet közgyűlése. A Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet f. évi március 24-ikén tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlést Marton Andor elnök-igazgató nyitotta meg s üdvözölte a kereskedelmi minisztérium kiküldöttjét, Dosztánovity Milán kabinetfőnököt, valamint a szép számban megjelent tagokat, kik között ott láttuk: dr. Várady Imre, dr. Gyenes Viktor, Nikolity Nikola igazgatósági tagokat, dr. Mara Jenő, Szirotánovity Dragomir felügyelő-bizottsági tagokat, továbbá Várkonyi József, Pin Pája, Tabacski Dusan, Dittrich Mihály, Sejteri Miklós, Csikós Ádám stb. szövetkezeti tagokat. A közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette az előterjesztett mérleget, valamint a veszteség- és nyereség-számlát s elismerését fejezte ki az igazgatóságának az intézet eredményes vezetéseért. Egyhangulag elfogadta a közgyűlés az igazgatóság által előterjesztett új alapszabályokat, melyek a kereskedelmi minisztériummal történt megbeszélések figyelembevételével mellett szerkesztettek meg. Az új alapszabályok értelmében az intézet címe nem: Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet, hanem: Bánsági Központi Hitelszövetkezet lesz.

A zsidó hitközség értesíti tagjait, hogy a pászka kiosztása vasárnap, április elsején veszi kezdetét. Vidéki tagok bármikor kaphatják ki a pászkaikat.

Becskerék és Bánát legjobb közönségének régi bizalmi üzlete: LIPTAY DEZSŐ uridivatáruháza.

kiviláglik, hogy munkanélküli, hol és mennyi ideig volt foglalkoztatva. A hétfői napon mintegy kétszázötven férfi munkás és közel ötven asszony kapott alkalmazást

huszonöt dináros napi bér mellett. A jelentkezőket a parkok feladására és rendbehozására, a fák körüli föld feladására, a közvetlen uccák csatornájának a mélyítésére és más ilyen munkálatokra használják fel.

A munkabéreket, valamint a munkaképtelenek segély címén kiutalandó napidijakat az 1928. évi költségvetésben előirányozott százötvenezer dináros összegből fogják fedezni.

Segélyt osztottak ki a nyomortanya lakói között. Dr. Dimitrijevity Tihomir rendőrőrkapitány megbízásából Putnik Emil rendőrkapitány meglátogatta a jegyzőtanfolyamnak készült, de építésében abban maradt épületben lévő nyomortanya lakóit és két kocsira való élelmiszert osztott ki az inségben szenvedő, nélkülöző családok között. Az adományokat a rendőrségen papirzacskókba osztották szét és Weisz Dávid, a Hazai malom igazgatójának ötven kilogrammos lisztadományával együtt kiosztották a kilencvenhat lelket számláló nyomortanya lakói között. A mostani osztásnál kiosztottak tíz kg zsírt, 25—25 kg babot, rizst, kölest, lencsét, 50 kg lisztet, 3 kg kávé, 128 kilogramm kenyert és 350 kg fát. Scháger Nándor Zmaj Jovana (Mária Terézia) uccai fűszerkereskedő felajánlott húsz kg lisztet vagy negyven kilogramm burgonyát a szegények részére és ebből Maróczy Pál máris kapott öt kilogramm lisztet és negyven dinárt, hogy a házbérért kifizesse, mert az a veszély fenyegeti, hogy kilakoltatják. A rendőrség ezután is kéri azokat a kereskedőket, akik lisztet vagy burgonyát vagy bármilyen más élelmiszert ajánlanak fel, hogy közöljék címüket a rendőrséggel, amely a felajánlott mennyiség erejéig segélyre érdemes szegényeket fog elküldeni.

Megérkeztek az új 4 lámpás Tungstram rádiókészülékek beépített hangszűrővel. 5000 Volta Rt. V. Becskerek.

A zsidó hitközség elnöksége értesíti helybeli és vidéki tagjait, hogy husvéti bor és fűszerek (Ceresz sir is) kizárólag Deutsch Márton ur üzletében kaphatók (Zsitni trg, telefon 86).

Elítélésük után vallották be a bűnüket. Humoros jelenetekben bővelkedő írtárgyalás volt szombaton délelőtt a becskeréki törvényszéken. A vádlottak padján Petreszku Trijun, Petreszku Koszta, Troján Sztóján, Jovánovity Nikola és Sztan Pável veliktoráki cigányok ültek, akik 1927 október 18-án Bókán feltörték Greilach Ede földbirtokos udvarán a sertésólat és onnan két hizott sertést hajtottak el. A csendőrség a kocsinyomok alapján megállapította, hogy a tolvajok Torákra vitték zsákmányukat és a betörés helyszínén talált kocsiszögről hamarosan megtalálták azt a kocsit is, a melyen a szállítást eszközölték. Így kerültek Petreszkuék még a múlt hó elején a bíróság elé, miután azonban két vádlott arra hivatkozott, hogy a kritikus estén lakodalmon voltak, a bíróság helyt adott a bizonyítás kiegészítésére irányuló kérelmeknek. A szombati folytatós tárgyaláson kihallgatták Sztan Szteván cigányt, aki a lopás estéjén a lakodalomra ille. Sztan, cigányokról lévén szó, menteni akarta Fáraó bajba jutott ivadékait és valamennyi vádlottra ráfogta, hogy igenis nála voltak vendégségben és egész éjszaka ki sem mozdultak vendégszerető házából. Sztan nem volt jól

Orient Bioskop HÁROM MÉRTFÖLDNYIRE
 Kedden, márc 27-én 5, 7 és 9 órákor
 Szerdán, márc 28-án 5, 7 és 9 órákor

A ZÓNA MÖGÖTT.

Pénztárnyitás délelőtti 10-1/2-ig
 d. u. 3 óráig

Egy modern csempész szerelmi regénye,
 7 felvonásban. A 16szerepekben:

JOHN GILBERT
 és Ernest Torrence.

Jön! HALHATATLAN HADSEREG. Jön!

informálva a vádlottak korábbi valóságáról, akik közül csak ketten mondták azt, hogy lakodalmon voltak, de hogy a hazugságon más már rajt ne kapják, erőnek erejével azt állította, hogy a többi vádlottak is ott ültek a lakodalmi „tűz” körül. Mrkusity Jozsef dr. védő a vádlottakhoz ment és maga rábeszélte a védeneket, hogy vallják be az igazat, enyhébb büntetést kapnak, Petreszkuék azonban továbbra is tagadtak. A bíróság valamennyi vádlottat bűnösnek mondotta ki és Petreszku Triumf és Kosztát 9—9 hónapi, Trojan Sztójánt, Jovánovity Nikolát és Sztan Pávelt pedig 6—6 hónapi fogságházra ítélte. Az elítélteket szabadrábra helyezték. Amikor ezt meghallották, örömmel megelégedtek arról, hogy az előbb még tagadtak és megígérték, hogy halálból többé sohasem lopnak és most lopnak utójára.

A legújabb Bárium-rádiócsövek.
 A nemes fémek emissziós tulajdonságai terén történt fáradságos kutatások után megállapították, hogy a tiszta fémbárium alkalmas emissziós célokra. Azonban a nehézség a tiszta báriumfém gyártásánál állott elő.

A Tungsram cég laboratóriumának sikerült a legmodernebb metallurgiai metódusok ésszerű kihasználásával nemcsak huzott báriumfém-

szálakat, hanem teljesen egyenletes anyagot előállítani, mely drót a rádiócsövekben ideális fűtőszálnak bizonyult.

A legkevesebb fűtőáram használata mellett teljesen egyenletes és igen magas emissziót érünk el, egész égési időtartamuk alatt. Élettartamuk ugyszólván végtelen. Ezek olyan tulajdonságok, melyekre más fűtőszálakkal rendelkező csöveknél még nem volt példa.

A Báriumcsövek minden kapcsolásra alkalmasak, de tökéletesen beválnak mindenféle amateur kapcsolásoknál. Speciális Audion magas- és alacsony-frequenciájú erősítő csövek készültek báriumból, mint végerősítőcsövek nagy emissziójuknál fogva egyedülállóak. Az amateurcsövek speciális oscillatorcsövek állanak rendelkezésre.

Fenti csöveket az amateurcsövek a legmelegebben ajánlhatjuk. Minden jobb rádiókereskedésben, vagy pedig a Tungsram d. d. zágrebi és beográdi fiókiánál gyári árban kaphatók.

Ha revüt akar látni, fáradjon be Frank Lajos főuccai üzletébe és tekintse meg a készáru és a prima angol és cseh divatkelmék dus választékát.

Kalap (Habig, Borzalino), sapka, nyakkendő — LIPTAY-nál.

„Anyám, nincsen jogom az élethez, gyilkoltam!”

Írta bucsuleveleiben Rudolf trónörökös Erzsébet királynőnek.

Két hét előtt bécsi szerkesztőségünk jelentése alapján megírtuk, hogy lehull a lepel a mayerlingi tragédiáról, amelyet a legendák tömege vett körül. Rudolf trónörökös özvegye, Lónyay Stefánia hercegnő ugyanis készülő emlékirataiban közreadja Rudolf trónörökös bucsuleveletét, a melyből kétségkívül kiderül, hogy Rudolf trónörökös és Vetsera Mária önként mentek a halálba. Larisch grófnőnek most nyilvánosságra került emlékiratai, amelyeknek tartalmát ugyancsak bécsi szerkesztőségünknek volt módjában elsőként közölnie, szintén amellyel tanuskodnak, hogy öngyilkosság történt. Párizsi tudósítónktól ma a következő érdekes jelentés érkezett, a mely lényegében bécsi szerkesztőségünk említett cikkének megerősítése:

(A Torontál párizsi levelezőjétől.)

Párizs, márc. 27.

Maurice Paleologue volt nagykövet, akinek emlékiratai révvel elelőtt oly nagy feltűnést keltettek, a „Revue des deux Mondes”-ban új cikksorozatot kezdett, amelyben is-

merteti III. Napoleon özvegyével, Eugénia császárnővel folytatott sürü beszélgetéseit. Eugénia császárnő bizalmába fogadta Paleologueot, aki III. Napoleon özvegyét haláláig szinte hetenként meglátogatta.

Amint a Torontál párizsi tudósítója értesül, a „Revue des deux Mondes” legközelebbi számában Paleologue a mayerlingi tragédiával fog foglalkozni Eugénia császárnőnek közlése alapján. A Torontál párizsi tudósítójának már most módjában van közölnie ezt a fejezetet, amely a következőképpen hangzik:

„1898 január 29-én heves jelenet játszódott le I. Ferenc József és fia, Rudolf között. Az udvarnál nyílt titok volt Rudolf trónörökös és Vetsera Mária szerelmi viszonya. Ferenc József véget akart vetni ennek a viszonyoknak és egy heves jelenet után Rudolf becsületszavát adta apjának, hogy aznap, tehát 1898 január 29-én este fog utójára találkozni barátnőjével Mayerlingben.

Este barátságos vacsoránál együtt ültek a trónörökös, Mária bárónő, Kóburg Fülöp herceg és Hoyos gróf. Vacsora után Rudolf trónörökös visszavonult Mária bárónővel és elmesélte apjának adott szavát. Vetsera Mária erre röviden a következőket válaszolta:

— Nekem is van közölni valóm. Anyának érzem magamat...

A t. közönség figyelmébe!

Szives tudomására hozom úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönségnek, hogy a Miletiyeva (Temesvári) u. 27. szám alatt 33 év óta fennálló

Kelmetestő-és vegytisztító-intézetemet
 egy modern

gőzmosódával és villanyvasalódával

bővíttem ki és így abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy gallérok, mandzsetták és ingek mosását és vasalását a legjutányosabb árban elvállalhatom.

A t. közönség szives pártfogását kérem, tisztelettel

496

özv. Pierre Jánosné

Főüzlet: Pénzügyi palota.

Alapítattott: 1895.

A trónörökös és a bárónő imádták egymást és ennek a néhány tragikus szónak csak egy következménye lehetett: a halál. A trónörökös az éj folyamán golyót röpített barátnőjének szívébe, a holttestet az ágyra fektette és rózsákkal borította be. Azután levelet írt anyjának, Erzsébet királynőnek. A levélben

hocsánatot kér cselekedetéről és többek között ezeket írja:

— Anyám, nincsen jogom az élethez, gyilkoltam...

Reggel 6 órákor golyót röpített fejébe.

Paleologue szerint ez a bucsulevél még ma is meg van valamelyik bécsi levéltárban.

A tulkönyű női öltözködés és a fogyókúra követői el vannak jegyezve a halállal.

Berlin, márc. 27.

Dr. Rubner, Berlin egyik leghíresebb orvosprofesszora, rendkívül kemény kritikát mondott a modern nők öltözködéséről. Tudományos szempontból bírálja el a professzor a női divat kinövésait s valóban megdöbbentő adatokat tár elénk azokról az egészségtelen hatásokról, amelyeket a divat szertelensége okoznak. A „Deutsche Medizinische Wochenschrift”-ben írott hosszú cikkében közli szenzációs megállapításait.

Az egyéni higiénia szempontjából legártalmasabb a ma divatjában a nők alsóruházata. A divat diktatórikusan kényszeríti a nőket az egész vékony fehérnemű viselésére, nem törődve azzal, hogy a test melegebből rengeteget elvon ezáltal, ami végtelenül káros az egészségre. A hőhatásokra nem minden szervezet reagál egyformán. Vannak olyanok, akiket sohasem lehet ilyen irányban megedzeni, ezeknél előbb-utóbb beáll a vérszéklet megbetegedése Rubner rámutat arra, hogy az északi országokban a nők között nagy százaléka van azoknak, akik már 20—26 éves korukban el vannak jegyezve a halállal.

Ennek tisztára a hiányos öltözködésben látja okát. A divat kényszeríti a nőket a soványító kurára is, amelynek káros következményeit általában tudják, de nem eléggé ismerik ahhoz, hogy visszariadjanak tőle. Rubner professzor a meghatározottabb és tudományos kutatásainak eredményeire támaszkodva, kijelenti, hogy a zsírszékletre igenis nagy szüksége van a szervezetnek, mert a zsírréteg úgy szerepel, mint a bőr alatti sejtövek melegítő-készüléke s a test tartalékereje, a mely betegségek vagy hosszantartó láz esetén az életet menti meg.

Az erős fogyókúra nemcsak a hájrétet tünteti el, hanem a fehérsejtek számát is csökkenti, s beteges vérszegénységhez vezet.

A túlságos sminkelés egészségtelen hatásait is behatóan magyarázza meg a tudós professzor. Szenzációsak azok a megfigyelések, melyeket dr. Rubner a szociálpszicho-

lógia szempontjából tett, a női divatra vonatkozólag.

A nők meztelensége egy állandó és ártalmas nemi izgalomban tartja az ifjúságot, ez a folytonos lelki feszültség nagyban elősegíti a prostitúció virágzását, a nemi betegségek terjedését és végső eredménye a magtalanság, amely az utóbbi időben ijesztő mérveket öltött.

A meztelen női test az átlagemberekben mindig szexuális képzeteket és vágyakat ébreszt. Rubner professzor cikke óriási feltűnést keltett s tudományos körökben is sok ellenzésre talált, mert ugyancsak nagytudású s tekintélyes orvosok viszont higiénikusnak mondják a modern női divatot. E kérdés megvitatása sajtó útján fog megtörténni és úgy a hölgyvilág, mint az orvosi körök élénk érdeklődéssel várják a nem mindennapi hírlapi polémiát.

A. D. za Podizanje Milnova u Velikom Bečkereku

Oglas.

Vanredna glavna skupština A. D. za Podizanje Milnova održana 19. decembra 1927. godine zaključila je likvidaciju društva.

Pošto je Ministarstvo Trgovine i Indusrije odobrilo rešenje vanredne glavne skupštine o likvidaciji društva, to pozivamo društvene verovnika, da pribave važnost svojim potraživanjima u roku od 6 meseci, računajući od trećeg objavljena ovog oglasa.

Veliki Bečkerek, dne 21. marta 1928. godina.

Uprava.

ALKALMI AUTÓVÉTELI

Egy Fiat, Chevrolet, Overland, Ford, egy autóbuzs és egy 5 tonnás teherautó igen jutányos áron eladó

Garage Djura Dimitrijevitynél, Pasityeva (Tomasovaci) ucca 4.

JAVÍTÁSOKAT modernül berendezett műhelyemben szakszerűen, pontosan és a legjutányosabb árban vállalok!

Kladija Pleitz Fer. Pál.